

Про вдосконалення науково-методичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури

14 грудня 2021 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до закону України «Про освіту» щодо вдосконалення науково-методичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури» (законопроект № 5465 від 05.05.2021).

Законом внесено зміни до Закону України «Про освіту», якими встановлено чіткі вимоги до якості навчальної літератури, насамперед тієї, що використовуються у закладах повної загальної середньої освіти, а також на законодавчому рівні встановлено механізми перевірки дотримання цих вимог.

Законом конкретизовано та уточнено термін «підручник», що використовується під час здобуття освіти, зокрема зазначено, що з моменту визначення центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки вимог до електронного додатку до відповідних підручників, такий додаток стане складовою частиною підручника.

Законопроектом також внесені уточнюючі норми щодо повноважень центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки в частині організації проведення не лише експертизи навчальної літератури, а й проведення її апробації; в процесі наукового і методичного забезпечення освіти.

Відповідні органи виконавчої влади, наукові установи можуть не лише організувати та здійснювати наукові дослідження, необхідні для формування та реалізації державної політики у сфері освіти, розробляти і впроваджувати інноваційні технології освіти, а й брати участь у процесах вдосконалення освітнього процесу і управління освітою, аналізувати ефективність державної політики у сфері освіти.

Законом деталізовано процедуру експертизи навчальної літератури, яка здійснюється на засадах прозорості, доброчесності, фаховості та незалежності експертів, не допускається здійснення експертизи особами, які перебувають в умовах конфлікту інтересів. На законодавчому рівні заборонено протиправний тиск на осіб, які здійснюють експертизу.

Передбачено, що експертиза навчальної літератури здійснюється на засадах прозорості, доброчесності, фаховості та незалежності експертів.

Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки визначає установу, що організовує здійснення експертизи навчальної літератури, навчання експертів, здійснює заходи щодо забезпечення якості експертизи та дотримання принципів академічної доброчесності.

Експерти несуть відповідальність за доброчесність та якість їхніх експертних висновків у порядку, встановленому законодавством та угодами, укладеними з ними центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Не допускається здійснення експертизи навчальної літератури особами, які мають потенційний або реальний конфлікт інтересів.

Згідно із Законом, «навчальна література, у якій виявлено невідповідність принципам та вимогам, визначеним законодавством, може використовуватися в освітньому процесі виключно після усунення такої невідповідності».

Законом встановлено, що експертні висновки та рішення щодо використання навчальної літератури в освітньому процесі оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки та/або уповноваженої установи, а також в інший спосіб, що забезпечує їх доступність для учасників освітнього процесу, із зазначенням назви видання та імен експертів, які здійснювали таку експертизу.

Повний текст законопроекту доступний за посиланням.

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71840